
На основу члана 17. став 2. и члана 72. Закона о храни ("Службени гласник БиХ", број 50/04) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Агенције за безбједност хране Босне и Херцеговине у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, на 144. сједници одржаној 24. фебруара 2011. године, донио је

ПРАВИЛНИК

О АКТИВНИМ И ИНТЕЛИГЕНТНИМ МАТЕРИЈАЛИМА И ПРЕДМЕТИМА НАМИЈЕЊЕНИМ ЗА КОНТАКТ СА ХРАНОМ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.
(Предмет)

Правилником о активним и интелигентним материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном (у даљњем тексту: Правилник) регулишу се посебни услови стављања на тржиште активних и интелигентних материјала и предмета који

су намијењени за контакт са храном као и материјала и предмета којима су додате активне или интелигентне компоненте или у које су они укључени.

Члан 2.
(Дефиниције)

Појмови коришћени у овом правилнику имају следеће значење:

- а) **активни материјали и предмети** су материјали и предмети чија је наmjена да продуже трајност или да побољшају стање запаковане хране. Они су израђени тако да садрже компоненте које би требало да ослобађају или апсорбују супстанце у запаковану или из запаковане хране или средине која окружује храну;
- б) **интелигентни материјали и предмети** су материјали и предмети који надзиру стање запаковане хране или средине која окружује храну;
- ц) **компонента** значи појединачна супстанца или комбинација појединачних супстанци које узрокују активну и/или интелигентну функцију материјала или предмета, укључујући и производе на мјесту (лат. *in situ*) реакције ових супстанци; не укључује пасивне дијелове, као што је материјал којем су додате или у који су укључене;
- д) **функционална баријера** је баријера која се састоји од једног или више слојева материјала који су у контакту са храном и осигурава да се завршни материјал или предмет придржава члана 5. Правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10), као и одредаба овог правилника.
- е) **ослобађајући активни материјали и предмети** су они активни материјали и предмети дизајнирани да намјерно укључе компоненте које ће ослобађати супстанце у или на запаковану храну или окружење око хране;
- ф) **ослобођене активне супстанце** су оне супстанце које се намјеравају отпустити из ослобађајућих активних материјала и предмета у или на запаковану храну или окружење око хране и испуњавају сврху у храни.

Члан 3.

(Стављање на тржиште активних и интелигентних материјала и предмета)

Активни и интелигентни материјали и предмети могу се ставити на тржиште само ако:

- а) су подесни и ефикасни за намијењену сврху;
- б) задовољавају опште захтјеве из члана 5. Правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10);
- ц) задовољавају посебне захтјеве из члана 6. Правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10);
- д) задовољавају захтјеве за означавање из члана 8. став (1) тачка е) правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10);
- е) задовољавају захтјеве у погледу састава из Другог дијела овог правилника;
- ф) задовољавају захтјеве у погледу декларисања и усклађивања из Трећег дијела и Четвртог дијела овог правилника.

ДИО ДРУГИ - САСТАВ

ГЛАВА I ЛИСТА ОДОБРЕНИХ СУПСТАНАЦИ

Члан 4.

(Листа супстанци које се могу користити у активним и интелигентним компонентама)

- (1) У компонентама активних и интелигентних материјала и предмета могу се користити само супстанце које су укључене у Листу одобрених супстанци.
- (2) Као изузетак од става (1) овог члана, следеће супстанце могу се користити у компонентама активних и

интелигентних материјала и предмета без обзира да ли су укључене у Листу одобрених супстанци:

- а) ослобођене активне супстанце, ако испуњавају услове наведене у члану 9. овог правилника;
- б) супстанце које спадају под одредбе других важећих прописа из области хране, које се додају или су укључене у активне материјале и предмете техникама као што су калемљење или имобилизација да би имале технолошки ефекат у храни, ако испуњавају услове из члана 9. овог правилника.
- ц) супстанце које се користе у компонентама које нису у директном контакту са храном или окружењем око хране и одвојене су од хране функционалном баријером, ако испуњавају услове из члана 10. овог правилника и ако не спадају ни у једну од следећих категорија:
 - 1) супстанце класификоване као "мутагене", "канцерогене" или "токсичне за репродукцију", у складу са посебним прописима о класификацији, обиљежавању и паковању супстанци,
 - 2) супстанце које су намјерно направљене на величину честице и које приказују функционалне физичке и хемијске особине које се значајно разликују од оних код већих размјера.

Члан 5.

(Услови за укључење супстанци на Листу одобрених супстанци)

Да би биле укључене на Листу одобрених супстанци, супстанце које чине компоненте активних и интелигентних материјала и предмета морају задовољавати захтјеве из члана 5. и, гдје је то примјењиво, члана 6. Правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10).

Члан 6.

(Садржај Листе одобрених супстанци)

Листа одобрених супстанци садржи:

- а) идентитет супстанци;
- б) функцију супстанци;
- ц) референтни број;
- д) уколико је то неопходно, услове за коришћење супстанце или компоненте;
- е) уколико је то неопходно, ограничења и/или спецификације за коришћење супстанци;
- ф) уколико је то неопходно, услове за коришћење материјала или предмета којем се додаје супстанца или у коју је укључена.

Члан 7.

(Листа одобрених супстанци)

- (1) Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција), у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, предлаже Савјету министара Босне и Херцеговине Листу одобрених супстанци.
- (2) У складу са чланом 12. Правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10), Научни одбор дужан је да прати нова научна мишљења и сазнања и да одмах након објављивања Листе одобрених супстанци у земљама Европске уније препоручи Агенцији измјену законодавства.
- (3) У складу са ставом (1) овог члана, Агенција је дужна да у року од шест мјесеци од запримања препоруке наведене у ставу (2) овог члана предложи Листу одобрених супстанци.
- (4) За додавање нових супстанци на Листу одобрених супстанци, примјењује се процедура наведена у ст. (1) и (2) овог члана.

ГЛАВА II УСЛОВИ ЗА КОРИШЋЕЊЕ СУПСТАНЦИ КОЈЕ НИСУ УКЉУЧЕНЕ У ЛИСТУ ОДОБРЕНИХ СУПСТАНАЦИ

Члан 8.

(Супстанце наведене у члану 4. став (2) тач. а) и б))

- (1) Ослобођене активне супстанце, како је то наведено у члану 4. став (2) тачка а) овог правилника и супстанце додате или укључене техникама као што је калемљење или имобилизација, како је то наведено у члану 4. став (2) тачка б) овог правилника, могу се користити уз пуно поштовање важећих одредаба других прописа примјењивих на храну и поштовања одредаба Правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10), и када је то примјењиво, мјера за спровођење.
- (2) Количина ослобођене активне супстанце неће бити укључена у вриједност укупног измјереног кретања, у случајевима гдје је укупно ограничење кретања одређено посебним прописом за материјале који су у контакту са храном у који је укључена компонента.
- (3) Не доводећи у питање члан 6. ст. (1) и (4) Правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10), количина ослобођене активне супстанце може прелазити посебна ограничења одређена за ту супстанцу у посебним прописима о материјалима који су у контакту са храном у коју је укључена компонента, под условом да се поштују одредбе одговарајућих прописа из области хране.

Члан 9.

(Супстанце наведене у члану 4. став (2) тачка ц))

- (1) Миграција супстанци у храну из компоненти које нису у директном контакту са храном или окружењем око хране, како је то наведено у члану 4. став (2) тачка ц) овог правилника, не смије прелазити 0,01 мг/кг, мјерено са статистичком сигурношћу методом анализе у складу са посебним прописима о службеној контроли из области хране.
- (2) Ограничење из става (1) овог члана увијек је изражено као концентрација у храни. Примјењује се на групу супстанци, ако су оне структурално и токсиколошки повезане, посебно на изомере или супстанце са истом релевантном функционалном групом, и укључује могући одлазни трансфер.

ДИО ТРЕЋИ - ДЕКЛАРИСАЊЕ

Члан 10.

(Декларисање)

- (1) Да би се потрошачима омогућило да препознају нејестиве дијелове, активни и интелигентни материјали и предмети или њихови дијелови биће означени кад год се могу сматрати јестивим:
 - а) ријечима "НЕ ЈЕСТИ"; и
 - б) увијек кад је то технички могуће, симболом датим у Анексу I, који је саставни дио овог правилника.
- (2) Подаци који се захтијевају у ставу (1) овог члана морају бити видљиви, јасно читки и неизбрисиви, одштампани фонтом слова од најмање 3 мм и задовољавати захтјеве из чл. 8. и 9. Правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10).
- (3) Ослобођене активне супстанце сматраће се састојцима хране са значењем датим у члану 16. став (1) Правилника о општем декларисању или означавању упаковане хране ("Службени гласник БиХ", број 87/08) и биће предмет одредаба тог правилника.

ДИО ЧЕТВРТИ - УСКЛАЂЕНОСТ

Члан 11.

(Изјава о усклађености)

- (1) У фази стављања на тржиште, осим фазе малопродаје, активни и интелигентни материјали и предмети, без обзира да ли су у контакту са храном или не, или компоненте намијењене за производњу ових материјала и предмета или супстанци намијењених за производњу тих компоненти биће праћени писменом изјавом о усклађености у складу са чланом 10. Правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10).
- (2) Изјаву из става (1) овог члана издаје произвођач или увозник који је регистрован у Босни и Херцеговини и садржи податке наведене у Анексу II, који је саставни дио овог правилника.

Члан 12.

(Додатна документација)

- (1) Одговарајућа документација којом се доказује усклађеност активних и интелигентних материјала и предмета као и компоненти намијењених за производњу тих материјала и предмета је, на захтјев, доступна надлежним органима.
- (2) Та документација садржи податке о подобности и ефикасности активних или интелигентних материјала или предмета, услова и резултата тестирања или калкулација или других анализа, као и доказе о сигурности или мишљење које потврђује усклађеност.

ДИО ПЕТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 13.

(Прелазне одредбе)

Сви активни и интелигентни материјали и предмети означени у складу са чланом 6. став (6) Правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10), који се налазе на залихама а који су стављени на тржиште прије дана примјене члана 10 ст. (1) и (2) овог правилника, могу се утрошити до истека залиха.

Члан 14.

(Службене контроле и инспекцијски надзор)

Службене контроле и инспекцијски надзор над спровођењем овог правилника обављаће се у складу са важећим прописима.

Члан 15.

(Ступање на снагу и примјена)

- (1) Члан 3. тачка е) и члан 4. овог правилника примјењиваће се од датума примјене Листе одобрених супстанци. До тог датума, и не доводећи у питање захтјеве наведене у члану 6. став (2) Правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10), и чл. 8. и 9. овог правилника, примјењиваће се одредбе прописа који су на снази а у вези су са саставом активних и интелигентних материјала и предмета.
- (2) Члан 3. тачка ф), члан 10. ст. (1) и (2) и Четврти дио овог правилника примјењиваће се након 10 мјесеци од дана његовог ступања на снагу. До тог датума, и не доводећи у питање захтјеве наведене у члану 6. ст. (6) и (7) Правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10), и члана 10. став (3) овог правилника, одредбе прописа који су на снази а у вези су са означавањем и изјавом о усклађености за активне и интелигентне материјале и предмете и даље ће се примјењивати.
- (3) До датума примјене Листе одобрених супстанци, ослобођене активне супстанце користити се у складу са одговарајућим прописима из области хране, и поштовати одредбе Правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10).

Члан 16.
(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 39/11
24. фебруара 2011. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Никола Шпирић**, с. р.

АНЕКС I

СИМБОЛ



АНЕКС II

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ

- (1) Изјава о усклађености из члана 11. овог правилника мора садржавати следеће податке:
- а) идентитет и адресу предузећа које издаје изјаву о усклађености;
 - б) идентитет и адресу предузећа које производи или увози активне и интелигентне материјале и предмете, или компоненте намијењене за производњу тих материјала или предмета, или супстанце намијењене за производњу компоненти;
 - ц) идентитет активних и интелигентних материјала и предмета или компоненти намијењених за производњу тих материјала или предмета, или супстанце намијењене за производњу компоненти;
 - д) датум изјаве;
 - е) потврда да активни или интелигентни материјал поштује релевантне захтјеве из овог правилника и Правилника о материјалима и предметима намијењеним за контакт са храном ("Службени гласник БиХ", број 42/10);
 - ф) адекватне податке у вези са супстанцама које чине компоненте, за које су на снази ограничења у складу са одредбама других прописа из области хране, као и име и количину супстанци које ослобађа активна компонента, да би се дозволило локалним фирмама или предузећима да осигурају поштовање ових ограничења;
 - г) адекватне податке о подобности и ефикасности активног или интелигентног материјала или предмета;
 - х) Спецификације о коришћењу компоненти, као што су:
 - 1) група или групе материјала и предмета којима компонента може бити додата или у њих укључена;
 - 2) услови за коришћење неопходни за постизање планираног ефекта;
 - и) Спецификације о коришћењу материјала или предмета, као што су:
 - 1) врста или врсте хране са којима се намјерава ставити у контакт;
 - 2) вријеме и температура обраде и чувања у контакту са храном;
 - 3) омјер површине хране за контакт према запремини, који се користи да се установи сагласност материјала или предмета;

- ј) када се користи функционална баријера, потврда да активни или интелигентни материјал или предмет одговара члану 9. овог правилника.
- (2) Писмена изјава о усклађености мора омогућити једноставну идентификацију активних и интелигентних материјала и предмета или компоненте или супстанце за коју је издата и мора бити обновљена када значајне измјене у производњи доведу до промјена у миграцији или када нови научни подаци буду доступни.